

Haber-Yorum

Rus Organizatör: Ukrayna'dan Sonra Özbekistan'ı da İşgal Ederiz

Haber:

Sözde “Rus dünyasının” ünlü destekçisi, yazar ve “Putin ekibinin” üyesi Zakhar Prilepin’in, Özbekistan’ın Ukrayna senaryosuna benzer şekilde işgal edilip Rusya’ya ilhak edilmesi hakkındaki son açıklaması geniş bir yankı uyandırdı.

Zira Prilepin, 20 Aralık’ta Rusya Basın Merkezi’nde düzenlediği basın toplantısında şunları söyledi: “Göçmen işçilerin bize geldiği bölgelerin bir an önce ilhak edilmelerini ve onlara Rus dilinin öğretilmesini, bunun da burada değil Özbekistan’da olmasını canı gönülden savunuyorum. Ben şaka yapmıyorum ve aptal rolü de oynamıyorum. Bu bize her an şunu söyleyebilme olanağı tanıyacaktır: “Madem iki milyon vatandaşınız bizim topraklarımızda bulunuyor, o halde biz de sizin topraklarınıza talibiz. Çoğunluk zaten burada ve bu yönde oy kullandılar.” Kiev’deki askeri geçit töreninden sonra Avrasya topraklarında böyle bir şey yapmamızı kim engelleyebilecek ki?”

Zakhar Prilepin’in “Adil Rusya-Vatanseverler-Gerçek İçin” Partisinin eş başkanı ve Putin’in inisiyatifiyle oluşturulan Tüm Rusya Halk Cephesi’nin (ONF) merkez karargahının bir üyesi olduğunu belirtmekte fayda vardır; ayrıca kendisi Ağustos 2023’te, yarbay rütbesini ve Suriye ve Ukrayna’daki muharebe operasyonlarının gazilerinden oluşan Rus Muhafızlarının Özel Amaçlı Alayı “Oplot”’un siyasi-askeri hareket komutan yardımcılığı pozisyonunu elde etti.

Yorum:

Mariya Zaharova’nın temsil ettiği Kremlin, Prilepin’in sözleri hakkında çok muğlak bir yorum yaptı ve organizatörü yaptığı provokatif açıklama nedeniyle kınamadı. Nitekim Rus tarafı, yurt dışından, özellikle de dost ülkelerden iş (insan) gücü çekmenin hem Rusya’nın hem de bu tür hizmetleri ihraç eden ülkelerin çıkarlarını karşıladığını defalarca vurgulamıştır. Zira Zaharova şunları söyledi: “Prilepin’in açıklamaları, kişisel görüşünü yansıtmakta olup Rusya Federasyonu’nun resmi pozisyonunu uzaktan bile yansıtmıyor.”

“Adil Rusya-Vatanseverler-Gerçek İçin” Partisinin Başkanı Sergey Mironav ise parti içindeki arkadaşını savundu ve şöyle dedi: “Bu bir çeşit siyasi program değildir... Partimizin atacağı adımlar değil mesela... Bu sadece bir görüştür... Yetenekli bir yazarın ve ülkemizin gerçek bir vatanseverinin görüşü olup daha fazlası değildir.” Buna göre hiçbir Rus siyasetçi Prilepin’in sözlerini kınamadı veya reddetmedi; dolayısıyla onun açıklamasında ifade edilen fikri dolaylı olarak onaylamış oldu.

Aynı zamanda uzmanlar, Özbek yetkilileri, bu tür açıklamaları ciddiye almaları noktasında uyardılar. Örneğin meşhur Özbek siyaset bilimci

Kemaleddin Rabimov Facebook sayfasında şunları yazdı: “Özbekistan’ın işgalini öneren ve destekleyen Zakhar Prilepin bir zamanlar muhalefetteydi. Kırım’ın ilhakından sonra Putin’e karşı tutumu değişti ve daha olumlu bir hale geldi. Ukrayna savaşından önce Prilepin birkaç kez “Ukrayna işgal edilmeli!” demişti. Bu nedenle kendisi AB yaptırımlarına tabidir. Bugün de Prilepin, Kremlin’e yakın bir siyasetçi olarak Orta Asya ve Özbekistan’ın işgal edilmesi fikrini savunuyor. Ayrıca Prilepin resmi bir politikacı olup partinin resmi olarak kayıtlı lideri ve Adil Rusya ile kurulan koalisyonun da liderlerinden biridir. Yani Prilepin’in açıklamasının Kremlin’in bakış açısını, projesini ve karakterini temsil etme ihtimali yüksektir. Dolayısıyla Prilepin, duygusal bir dürtüyle konuşmamıştır. Zira düşünüyor, kelimeleri seçiyor ve öyle konuşuyor. Dolayısıyla bu, devlete yönelik ciddi bir sinyaldir!”

Ancak Özbek yetkililerin tepkisi oldukça çekingen olup hâlâ yerel halka öfke göstermeye çalışıyor: Zira 21 Aralık’ta Rusya Federasyonu’nun Özbekistan Olağanüstü Büyükelçisi ve Tam Yetkilisi Oleg Malginov, Özbekistan Dışişleri Bakanlığı’na çağrıldı. Özbek Bakanlığının internet sitesinde yayınlanan metinde, Rus yazarın Özbekistan’ın Rusya’ya ilhakına ilişkin açıklamasının “derin bir endişeyle karşılandığı” konusunda Rusya Federasyonu temsilcisine “prensipte bilgi verildiği” belirtiliyor. Ayrıca Özbek Dışişleri Bakanlığı, “Dost bir ülkedeki parti liderlerinden birinin bu tür pervasız teklifleri, Özbekistan Cumhuriyeti ile Rusya Federasyonu arasındaki ortaklık ruhuyla ve kapsamlı stratejik ittifakla tutarlı olmadığını” söyledi.

Özbekistan’da Şevket Mirziyoyev’in iktidara gelmesiyle birlikte, eski Cumhurbaşkanı Kerimov’un büyük güçler arasında uzun yıllar süren göreceli dengeyi koruyabilmesinin ardından ülkenin açıkça Rusya’ya yönelmeye başladığını hatırlatalım. Bu nedenle hiçbir açıklama, Rus şirketlerinin yavaş yavaş ülke ekonomisinin kontrolünü ele geçirdiği, tüm nüfusun uzun süredir Rus devlet televizyon kanallarının “bağımlısı” olduğu ve Özbekistan’ın, Ukrayna’yı işgal etmesi nedeniyle Rusya’yı Batı’nın yaptırımlarından kurtaran paralel ithalat ülkelerinden biri haline geldiği gerçeğini iptal edemez.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Muhammed Mansur